

Psykologhjelp på billigsalg

Rune Frøyland

visepresident i Psykologforeningen med ansvar for lønns- og arbeidsmarkedspolitik

Stortinget vedtok i desember 2003 at privatpraktiserende psykologers inntjening skal utgjøres av 40 % fasttilskudd (driftstilskudd) og 60 % aktivitetsbasert finansiering (takstsystemet). Tall fra Rikstrygdeverket viser at frem til Stortinget gjorde sitt vedtak, kom kun 20 % av privatpraktiserendes inntjening fra fasttilskudd. Hele 80 % var basert på aktivitet honorert etter takstsystemet. I takstforhandlingene med Psykologforeningen har statens forhandlere aktivt fulgt opp Stortingets vedtak, og krevd overføring av penger fra takstsystemet til driftstilskudd for å redusere takstenes relative andel. Psykologforeningen har ikke ønsket slik reduksjon av takstenes andel, og vi har gått imot endringene. Likevel er resultatet etter fjorårets og årets forhandlinger blitt at takstene som brukes for pasientbehandling i privatpraksis er blitt redusert, og driftstilskuddet har økt tilsvarende.

Det er i dag for lite kapasitet på psykologhjelp. Privatpraktiserende har stor pågang, og mange jobber ut over tiden som er fastsatt i den driftsavtalen de har, for å kunne gi behandlingstilbud til flest mulig. Privatpraktiserende har lite av andre oppgaver enn selve pasientbehandlingen, og er en behandlingsintensiv virksomhet med et høyt antall pasienttimer. Privat psykologpraksis gir samfunnet mye behandlingsevne for pengene. Antall avtaler om privat psykologpraksis burde av helsepolitiske og samfunnsøkonomiske grunner vært økt betydelig, med en stor andel aktivitetsbasert finansiering som stimulans. Vi mener derfor det er et galt signal fra Stortinget og fra statlige myndigheter når de nå har krevd å redusere takstene, og dermed den aktivitetsbaserte andelen av inntjeningen for privatpraktiserende psykologer.

Norsk Psykologforening har vært tilfreds med den høye aktiviteten hos privatpraktiserende. Vi har vært stolte av ansvarsfølelsen som utvises når psykologer arbeider langt ut over avtalt kontortid. Denne ekstrainsatsen fra privatpraktiserende har vi også fremhevet overfor politikere og myndigheter ved flere anledninger. Når takstandelen nå er redusert og muligens vil bli enda mer redusert i 2005, finner vi dessverre ikke lenger å kunne anbefale at privatpraktiserende jobber med behandlingsoppgaver ut over den avtalt tiden som dekkes av fasttilskuddet. Mens arbeid ut over avtalt tid reelt sett er et «overtidsarbeid», blir det faktisk betalt kun med takstinntjeningen, altså kun 60 % av den inntjening per time som skjer innenfor driftstilskuddstiden. Klinisk virksomhet som overtidsarbeid i privatpraksis fremstår nå som direkte ulønnsomt, og som psykologhjelp på billigsalg.